VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8139. szám | Vasárnap, 1971. május 23. | 4 oldal. 30 bani

Lapunk II. oldalán

- Az Arad megyei néptanács ülésszakának küszöbén
- Labdarúgás

Aradi Tavasz, 1971

Megnyílt a tanügyi dolgozók tudományos ülésszaka

Tegnap délután a Kulturpalotában megkezdődött az Arad megyei tanügyi dolgozók III. tudományos ülésszaka.

A megnyitó ünnepségen részt vettek a megye és a municipium tanárai, tanitói és óvónői, egyetemi tanárok és meghivottak az ország más megyéiből, a helyi párt- és állami szervek, valamint különböző tömegszervezetek képviselői.

A tudományos ülésszakot **Gogu Gheorghe** elvtárs, az Arad megyei Tanfelügyelőség főtanfelügyelője nyitotta meg.

A helyi párt- és állami szervek üdvözletét **Mocuța Ștefan** elvtárs, az RKP Központi Bizottságának póttagja, a megyei pártbizottság titkára tolmácsolta. A jelenlegi tudományos ülésszak megszervezését értékelve, kifejezte azt a meggyőződését, hogy az utat nyit olyan problémák megvitatásához, amelyek kapcsolatban állnak a tanulók nevelésével, a tanári gyakorlat számos tapasztalatával és eredményével. Befejezésül Mocuța Ștefan elvtárs hangsulyozta, hogy az ülésszaknak olyan gyakorlati megoldásokat és utakat kell találnia, amelyek egységbe tömöritik a tanulók nevelését célzó összes erőfeszitéseket.

Ezt követően **Pirvu Nicolae** docens doktor, temesvári egyetemi tanár felolvasta **A serdülők esztétikai nevelése** cimü tanulmányát.

A mai napon az ülésszak szekciónként folytatja munkálatait a Ioan Slavici Liceum termeiben.

Zenei szümpozion a Barátság Házában

Tegnap délelőtt a Barátság Háza első emeleti nagytermében nagy érdeklődéssel kisért szümpoziont rendeztek A ZENEI ALKOTÁS FEJLŐDÉSE HAZÁNKBAN A SZOCIALIZMUS ÉVEIBEN cimmel. Részt vettek D. D. Botez, egyetemi tanár, zeneszerző és Vasile Donose muzikológus, a TV zenei főszerkesztője.

D. D. Botez előadásában a román kórusirodalom fejlődését méltatta, megállapitván, hogy az értékes hagyományokhoz méltó az utóbbi 25 év kórusirodalma. Kiemelte ugyanakkor a hazafias tömegdalok fontosságát, valamint azoknak az országos kórusversenyeknek a zenei müveltség fejlesztése szempontjából fontos szerepét, amelyek immár az utóbbi évek gyakorlatává váltak. Vasile Donose, aki egyébként a Patrium Carmen kórusverseny gondolatát elindította, előadása elöljárójában kijelentette, hogy a hangszeres müfajok mellett a román kóruszene képezte a román zenei klasszicizmus alapját. Kihangsulyozta ugyanakkor, hogy Enescu volt az, aki alkotó egyéniségével hozzájárult ahhoz, hogy a román zeneirodalom az egyetemes muzsika közkincsévé váljon.

Örömmel üdvözöljük azt a tényt, hogy az idei Aradi Tavasz fesztiválon a tavalyinál sokkal jelentősebb szerepet kaptak a zenei rendezvények. A ma reggel magyarországi és lengyelországi körutra indult Filharmónia két szép teljesitménnyel hivta fel magára a figyelmet a fesztivál során: a péntek délutáni kamarakoncerttel és a tegnap esti remekbe szabott Podlovski-esttel (Daniel Podlovski városunk zenekarának szólistájaként szintén külföldre utazott).

A péntek délutáni hangverseny a maga nemében páratlan ötlettel gazdagitotta a kamarazenélés hagyományait. A koncertet ugyanis a Kulturpalota halljában tartották, ami rendkivüli nyódon növelte a müvészi hatást. Persze a sikerhez ez még nem lett volna elég, ha a Filharmónia passzióból kamarazenélő muzsikusai nem lepték volna meg a hallgatóságot felkészültségükkel és játékuk szépségével.

Mozart D-dur fuvolakvartettjét mintha értetlenül fogadta volna a közönség — részint a sok iskolás; részint pedig a bizarrnak tünő ötlet miatt. A lágyan szóló Mozart-dallamok azonban hamar odaszoktatták az embereket a környezethez, különösen az Adaggio és a Rondo előadásakor. A kis négyes jó előadást produkált, bár nagyon meglátszott az összeforrottság hiánya. Mureșan Gheorghe egyébként kitünő fuvolaszólóit nem egyszer zárta egyenetlen kiséret. Általában kitünt, hogy a négyes alkalmilag muzsikál kamarazenét. Vasile Stanciu hegedüje finoman szólaltatta meg a cizellált futamokat, technikailag is jól oldotta meg feladatát. A hegedü szerepe azonban hangsulyozottabb ebben a müben, mint az elhangzott előadásban. A szándékot csak dicsérni lehet. Többször kellene fellépnie a kis együttesnek, hiszen a kamarazene szükségességét elsősorban az a nyiltszini taps bizonyitja, amellyel játékukat a közönség jutalmazta.

Beethoven Esz-dur vonóstriója nehéz mü. Előadása végtelenül nagy figyelmet és müvészi átélést követel, ezért is hallani oly ritkán ezt a nagyszerü munkát. Igen nehéz feladatra vállalkozott a nemrégiben megalakult kis együttes — Fátyol István (első hegedü), Darida László (mélyhegedü), Czuczu Ervin (gordonka) — amikor ezt a müvet tüzte müsorára. És kiállták a próbát! A közönség percekig tapsolta a három fiatal muzsikust, akiknek játéka messze kiemelkedett az eddig hallott produkciók közül. Összeforrott, hajszálpontos vonóstrió, szivükben és minden idegszálukban ott buzog a muzsika. Az 5—6 órás próbák fényes eredményt szültek, az együttzenélés vágya összekovácsolta őket, fiatalságukkal és müvészi igényességükkel bizonyitották be, hogy Aradon lehet és kell szépen muzsikálni.

EGY ÉRTÉKES HANGVERSENY

A hangverseny második részében a Municipiumi Müvelődési Ház kamarakórusa lépett fel. Előadásában klasszikus müveket hallottunk: Lilly és Pierre Cérton mellett Bena és Frederici dalait is müsorra tüzték. CIMPAN GAVRILĂ zenetanár kórusa sokszor el tudta feledtetni, hogy tagjai mükedvelők.

Összegezésképpen csak annyit: a péntek délutáni és a tegnap esti nagysikerü koncertek a bizonyitékai annak, hogy városunkban van kivel és van kinek muzsikálni. Ezeknek a hangversenyeknek az igényessége legyen a jövőben is a mérce.

BERECZKI KÁROLY

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS VEZETÉSÉVEL PÁRT- ÉS KORMÁNYKÜLDÖTTSÉG TESZ LÁTOGATÁST A MONGOL NÉPKÖZTÁRSASÁGBAN

A Mongol Forradalmi Néppárt Központi Bizottságának és a Mongol Népköztársaság kormányának meghivására Románia Szocialista Köztársaság párt- és kormányküldöttsége, Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának, az Államtanács elnökének vezetésével ez év junius második felében hivatalos baráti látogatást tesz a Mongol Népköztársaságban.

Nicolae Ceaușescu elvtársat meghiyták az iráni állam fennállásának 2500. évfordulója alkalmából tartandó ünnepségekre

Mohammed Reza Pahlavi Aryamehr, Irán sahinsahja meghivta Nicolae Ceaușescut, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnökét, hogy vegyen részt az iráni állam fennállása 2500. évfordulójának 1971 októberében tartandó ünnepségein.

Május 22-én Pavel Silard teheráni román nagykövet átadta Irán sahinsahjának Románia SZK Államtanácsa elnökének válaszüzenetét, amelyben az elnök közli, hogy szivesen elfogadja a meghivást.

A román müvelődési és tudományos élet több jeles személyiségének részvételével bizottság alakult hazánkban az évfordulóval kapcsolatos tudományos és kulturális rendezvények megszervezésére.

Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke a bizottság kérésére elfogadta e bizottság tiszteletbeli elnökének tisztségét.

KITÜNTETTÉK CHILE KÖZTÁRSASÁG KÜLÜGYMINISZTERÉT

Az Államtanács, Nicolae Ceaușescu elvtárs, az Államtanács elnöke megbizásából szombat délelőtt Corneliu Mănescu, Románia külügyminisztere ünnepélyes külsőségek között átnyujtotta Clodomiro Almeydának, Chile Köztársaság külügyminiszterének a 23 August Érdemrend I. fokozatát és Julio Homero Luciano Ruiz de Loizagának, Chile Köztársaság bukaresti nagykövetének a Tudor Vladimirescu Érdemrend I. fokozatát, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának magas kitüntetéseit a Chile Köztársaság és Románia Szocialista Köztársaság közti baráti és együttmüködési kapcsolatok fejlesztéséhez való hozzájárulásukért.

Ugyanakkor az Államtanács törvényerejü rendeletével Románia Szocialista Köztársaság érdemrendjeit és érdemérmeit adományozták a romániai hivatalos látogatáson Chile Köztársaság külügyminiszterének kiséretében lévő küldöttség többi tagjának.

Clodomiro Almeyda miniszter, köszönetet mondva a megtiszteltetésért, rámutatott, hogy a neki és a kiséretében lévő többi chilei személyiségnek adományozott kitüntetés Románia rokonszenvének jele Chile Köztársaság iránt, a két ország közötti baráti és együttmüködési kapcsolatok fejlődésének szimbóluma.

(Agerpres)

Teljében a növényápolás megyénk mtsz-eiben

A Tornyai Mezőgazdasági Termelőszövetkezetben a gépesitők befejezték az 536 hektár kukorica első kapálását. A szövetkezet tagsága kora reggeltől késő estig dolgozik a határban, kapálnak, gondozzák a konyhakerti növényeket. Hasonló lendületes munka tapasztalható a **pécskai Avintul és Steagul Roșu** gazdaságokban is. A gépesitők a Steagul Roșu szövetkezetben például a 690 hektár kukoricából eddig 600-at kultivátoroztak meg. Amint a pécskai gépesitési állomás igazgatója, Rusu Gheorghe mérnök mondotta, az általuk kiszolgált szövetkezetekben befejezéshez közeledik a kukorica első gépi kapálása.

— Naponta 48 traktoros végzi a kultivátorozást. De nemcsak a kukoricaföldeken, hanem a cukorrépa és napraforgó kulturáknál is jó ütemben és minőségileg is kifogástalanul dolgoznak a gépkezelők és a szövetkezeti tagok, — mondotta Rusu Gheorghe elvtárs.

A pécskai gépesitési állomás traktorosaihoz hasonlóan oroszlánrészt vállalnak a növényápolási munkálatokból a szentannai állomás traktorosai is. Tegnap estig a 4380 hektár kukoricából csaknem 3500 hektáron befejezték az első kapálást. Cukorrépából már csak 165 hektár területen kell megkultivátorozni a növényeket. Nem érdektelen megemliteni, hogy a legtöbb gazdaságban a traktorosok már hozzáláttak a répa második gépi kapálásához.

Határjárás közben azt tapasztaltuk, hogy a legtöbb termelőszövetkezet vezetői, főmérnökei és farmvezetői egész nap a határban vannak, ott, ahol az emberek dolgoznak. Ez helyes és szükséges is, hiszen mindenütt és mindenkor elkel egy jó tanács, egy hasznos utasitás. **A szentannai határban** is sokan dolgoznak ezekben a napokban. Egy hatalmas kiterjedésü parcellánál mi is megálltunk és elbeszélgettünk a cukorrépát kapáló emberekkel. Az itt dolgozó szövetkezeti tagok panaszkodtak, hogy nagyon nehezen halad a kapálás, mivel a vetés előtt a gépesitők felületesen tárcsázták meg a talajt, vetés után pedig a farmvezető hanyagsága miatt nem végezték el a fogasolást, a hengerelést.

— Mikor volt erre utoljára Butaru Cornel, a 3. számu farm vezetője?

— Már hetedik napja dolgozunk itt és ezidő alatt ma láttuk először. De csak láttuk, amint itt ment el az országuton, homokfutóval megkerülte ezt a répaföldet, de sehol nem állt meg, senkivel nem beszélt. Pedig nagyon szerettük volna tőle megkérdezni: miért nem küldte idejében a lóvontatásu eke-kapát, hogy ezt a sok muhart a sorok közül kiirtsa. Mi kapálunk, kapálunk, de nem tudjuk, milyen területü a répa, mivel sem a farmvezető, sem annak helyettese nem mérték fel a területet, csak azt mondták: egy parcellának 32 sor répa felel meg, — mondották szinte kórusban az emberek.

Cocon Ioan, a szentannai termelőszövetkezet főmérnöke, valahogy magyarázni akarta Butaru Cornel mérnöknek, a 3. számu farm vezetőjének munkastilusát:

— Higgyék el, sok a dolga, elfoglaltsága egy farmvezetőnek. Ott vannak a traktorosok, akik kultivátoroznak, a kukoricaföldön dolgozók, sőt még azok is, akik a hagymát kapálják. Mindenhova el kell jutnia, — igy a főmérnök.

Lehet, hogy a 3. számu farm vezetője mindenhova eljut, már ugy értve, hogy kutyafuttában elhalad a gépkezelők, vagy a kukorica-, esetleg a hagymaföldön dolgozók mellett, de megállni sehol sem áll meg. Márpedig a szakember homokfutóból nem irányithatja a munkát. Azt hisszük, a szentannai termelőszövetkezet főmérnöke is egyetért azzal, hogy igy nem szabad dolgozni, sem a farmvezetőnek, sem a helyettesének. Az, hogy a mérnök 7 nap leforgása alatt egy percre sem állt meg ennél a parcellánál, meglátszik a munka minőségén is. A sorok között sok a gyom és baj van a növénysürüséggel is. Reméljük ilyen munkastilus az elkövetkező időszakban már nem fordul elő a szentannai termelőszövetkezet egyetlen farmján sem.

CSIGYÁR ISTVÁN

Lapunk III. oldalán

ARADI TAVASZ 1971

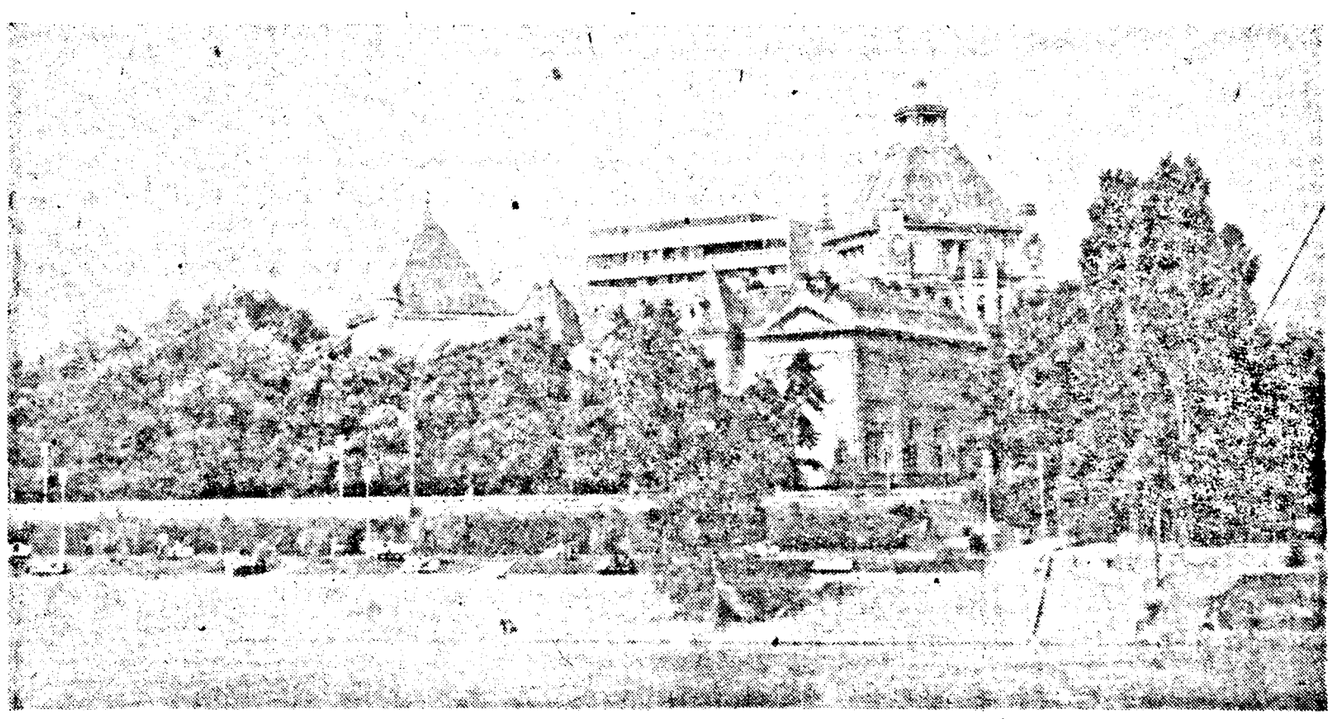

Marosparti részlet

Nyolcszáz tavasz

Ahhoz, hogy szeressük a földet, melyen születtünk, ismernünk is kell. Multját, jelenét, terveinkben-álmainkban megrajzolt jövőjét egyaránt. Ahhoz, hogy szeressük ismernünk is kell városunkat. A hely ahol laksz, a haza része, hazádat szereted jobban, ha szereted városodat. Muzeológus vagyok, történelemmel foglalkozom, s talán ezért is nőtt ennyire szivemhez Arad, melyre mindég büszke leszek. Történetére ugyanugy, mint jelenkorára, szorgalmas embereire.

Okiratok emlitik, hogy a XII. században Arad már lakott helység volt, a XIV. században pedig civitas rangra emelték. Ezidőben vált először megyeszékhellyé, comitátus-szá. A nyolcszáz tavaszt megért város a török-elnyomás közel másfélszázada alatt szenvedett talán a legtöbbet. Felgyujtották, lakosságát megtizedelték, helye szinte pusztasággá vált. És aztán olyan nehezen állt ismét lábra, hogy még a XIX. század elején is igy jellemezte a krónikás:

„Oh, Arad, szennyes Arad
Se község, se város
Gyötrője azoknak, kik benned élnek
Mint mindenek közt a legrosszabb".

SZÜLŐFÖLDEM

A Maros-kanyar városának hosszu időn keresztül a Mária Terézia által épittetett vár (1763—1783) volt egyetlen nevezetessége, mely különben ma is legértékesebb történelmi müemlékeink közé tartozik. 1848 után kezdődik igazi fejlődése. Ekkor készitették el azt a városrendészeti tervet, melynek alapján lassan-lassan kialakult a város központja.

Vannak városok, melyekről azt mondják, hogy van egyéniségük. Arad — bár őriz bizonyos rokonságot más erdélyi városokkal — ilyen. Egyéniségét a Maros-kanyar, hosszu, széles főutcája, fejlett gyáripara határozza meg. Araddal kapcsolatban az ember akaratlanul is a vasutvonalainkon közlekedő elegáns vagonainkra, a szinpompás textiliákra, az automata-vezérlésü esztergapadokra, korszerü óragyárára — elsősorban országos jelentőségü iparára gondolunk. Az uj városrendészeti kiállitás után pedig arra is, hogy milyen lesz tiz, tizenöt esztendő mulva.

Az egykori krónikás zavarba jönne, ha ma látogathatna el városunkba.

KISS MIKLÓS

Ankét az építőtelepeken

Az átadási határidő betartása jól szervezett munkát igényel

Rohamosan közeledtek azok a napok, amikor a tervek szerint több lakótömböt át kell majd adni rendeltetésének. Bejártunk több lakásépitő telepet, megvizsgáltuk a grafikonokat, elbeszélgettünk az épitőkkel, a mesterekkel és mérnökökkel. Afelől érdeklődtünk, hogy az Aurel Vlaicu uton, városunk jelenlegi legnagyobb épitőtelepén, az állomás negyedben, a betonkeverő állomáson és a nagy panókat előállitó részlegen, milyen ütemben halad az előre gyártott elemekből szerelt házépités. Sajnos azt állapitottuk meg, az uj módszer iránti lelkesedés menetközben megcsappant. S ennek oka krónikussá vált „betegségekben" rejlik: a rapszodikus munkaszervezésben, a hiányos anyagi ellátásban, a gépi felszerelések részleges kihasználásában, a szállitóeszközök hiányában.

Jó az alapozás, de késlekedik a folytatás

Az Aurel Vlaicu uton, városunk legnagyobb épülő negyedében két épitőtelep közössége is tevékenykedik. A Megyei Épitő-Szerelő Vállalat 1-es és 2-es telepének specializált brigádjai nyitottak itt munkafrontot, méghozzá eléggé széleset. Több mint 10 hatalmas tömb alapjait öntötték le a legszilárdabb betonból. Az 1-es munkacsoport, melynek Stănescu Petru mérnök a müvezetője, Bucur Honoriu pedig a főpallérja, a legkorszerübb módszert alkalmazza. Előre gyártott elemekből szerelik össze a tömböket. A helyszinen csak az alapot és a merevitő öveket öntik. A többi hagyományos épitő müveletet teljesen kiküszöbölték. Az emlitetteken kivül maradt a vakolás, külső festés és belső mázolás. (Ez utóbbit tapétával helyettesithetnék, oly tökéletesen simák a falak.)

A módszer uj, az ütem azonban még mindig a régi. Állitjuk ezt, mert közel öt hónap alatt még mindig nem tudták befejezni az első ilyen uj tipusu, 80 lakásos tömböt. Amikor ott jártunk a tetőzet szigetelésénél tartottak csupán. A belső munkálatok is nagyon lassan haladtak, a külsőhöz pedig még egyáltalán nem fogtak hozzá. Pedig az átadási határidő rohamosan közeledik. A szerződés szerint ugyanis a 10-es számu tömböt junius 30-ára át kellene adni! Mikor kerülhet majd erre sor, ha a simitó müveletek még mindig ilyen lassan haladnak? Még inkább felvetődik ez a kérdés a 100 lakásos 9-es számu tömbbel kapcsolatban, melynek átadási határideje ugyancsak junius 30, az épitkezés viszont csak az első szintig ért fel. Bucur mester mégis bizakodó, azt mondja, hogy ha megérkezik az igényelt 100 tonnás daru, akkor behozhatják a lemaradást. De nemcsak a gépektől, hanem a munkaerő létszám biztositásától is nagymértékben függ az, hogy elkészül-e határidőre ez a tömb vagy sem? Ezzel kapcsolatban vetődött fel az a kérdés is, hogy tulajdonképpen miért sántikál a globális akkordrendszer bevezetése?

A globális akkordrendszer bevezetése elsősorban is a komplexbrigádok megalakitásától függ. Csak egy ilyen, minden mesterséget felölelő, munkacsoportban lehetséges annak alkalmazása. A komplexbrigád azonban még a mai napig sem alakult meg az emlitett épitőtelepen. Még mindig a már elavult munkamódszereket alkalmazzák. A számos átcsoportositás miatt egyik helyről a másikra vándorolnak a kőmüvesek, a betonöntők, a szerelők és a többi szakember. Ilymódon rengeteg idő vész kárba.

Beton van, kevés a zsalu

Mindezen felül gátolja az épitő-szerelő munka elő.ehaladását néhány betonelem tipus hiánya is. Nem birják idejében befejezni egy-egy lakás szerelését, mivel hol az elválasztó fal, hol pedig a homlokfal hiányzik. Igy aztán nem lehet a rögzitő övet sem önteni, sem pedig a soron következő elemeket felszerelni.

Mi ennek az oka? — tudakoltuk a betonkeverő állomáson. Kiss mester azt állitja, hogy az állomás bővitésével, müszaki berendezésének korszerüsitésével, annak ter-

TÓTH SÁNDOR
HEGEDÜS ISTVÁN

(Folytatása a II. oldalon)

Az Arad megyei néptanács ülésszakának küszöbén

Mint már közöltük, 1971 május 29-én, szombaton kerül sor az Arad megyei néptanács IX. rendes ülésszakára, mely negyedik napirendi pontként megvitatja a természetes rétek és kaszálók karbantartásával, feljavításával és gazdaságos kihasználásával kapcsolatban hozott intézkedéseket. Az alábbiakban kivonatosan közöljük az erre a kérdésre vonatkozó határozati javaslattervezetet. Felhívják megyénk dolgozóit, képviselőit tegyenek javaslatokat az alábbi tervezet javítására vonatkozólag. A javaslatokat az Arad megyei néptanács végrehajtó bizottságának címére kell beküldeni.

HATÁROZATTERVEZET

(Kivonat)

Az Arad megyei néptanács végrehajtó bizottsága — a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, élelmiszeripari és vízügyi vezérigazgatóság illetékes szervei, a municipiumi, városi és községi néptanácsok végrehajtó bizottsági révén — 1971 november 30-ig elvégzi az összes legelők, kaszálók, fölszánthatók rétek és állattenyésztési parcellák felmérését és leltárba vételét. Ugyanazon idő alatt elvégzik az indokolatlanul erdészeti célokra felhasznált erdei kaszálók felmérését, azért, hogy ezeket ki lehessen vonni az erdőgazdálkodási körforgásból. Végre kell hajtani azoknak a kaszálóknak a felmérését is, amelyeket magas termelékenységű, erdei növényzet borit, mely azonban még nem érte el a vágáshoz szükséges kort, valamint azokat a területeket, melyeket a talaj- és lejtő viszonyok miatt nem lehet legelőként felhasználni, azért, hogy ezeket kicseréljék az erdőalaphoz tartozó legelőkkel. Ugyanakkor fel kell tárni azokat az erdőnövényzettel boritott területeket is, amelyek a törvény értelmében legeltetésre szolgálhatnak, azért, hogy ezeket kaszálókká lehessen átalakitani. E feladatok megvalósitása érdekében, a néptanácsok végrehajtó bizottságai 1971 julius 15-ig javaslatokat tesznek a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, élelmiszeripari és vizügyi vezérigazgatóságnak.

1972 november 1-ig megoldanak minden kérdést, mely a legelőknek az erdőalaptól való elhatárolására és elkeritésére vonatkoznak, ugyanakkor meg kell oldani a legelők használatával és elosztásával kapcsolatos esetleges vitákat is.

A megyei néptanács végrehajtó bizottsága a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, élelmiszeripari és vizügyi vezérigazgatóság révén intézkedéseket hoz arra nézve, hogy az 1971-re a községi néptanácsok végrehajtó bizottságai részére rétjavitás céljaira biztositott 12.5 millió lejből elvégezzék az összes alábbi munkálatokat: 19 593 hektár feljavitása, ártalmas növényzettel boritott 565 hektár legelő feltörése, a talajerózió leküzdése 1000 hektáron, a szikes talajok feljavitása 400 hektáron, 1000 hektár területü legelő felülvetése.

A municipiumi, városi és községi néptanácsok végrehajtó bizottságai, amelyek legelőket kezelnek, kötelesek 1971 junius 15-ig megállapitani — a törvény által megállapitott keretek között és a szakszervek részéről meghatározott kategóriáknak megfelelően — a legeltetési dijakat és megkezdeni ezek begyüjtését. Ugyanakkor 1971 augusztus 1-ig megállapitják a törvényes kereteknek megfelelően azokat a dijakat, amelyeket a legelőkön lévő gyümölcsfák terméséner betakaritásáért a fizikai vagy jogi személyek kiegyenliteni tartoznak és megkezdik e dijak begyüjtését.

A municipiumi, városi és községi néptanácsok végrehajtó bizottságai, amelyek legelőket administrálnak, a megyei szakszervekkel együtt 1971 szeptember 30-ig meghatározzák a munkanapok számát, illetve a legelők feljavitása érdekében ebben az évben elvégzendő munkálatokat és szétosztják ezeket, megállapitva hogy minden egyes állattenyésztőnek hány nappal kell hozzájárulnia e munkálatokhoz. Az igy megállapitott munkanapokat olyan ütemben kell elvégezni, amennyire ezt az idénymunkák rendje megengedi. Az ezekbe be nem illeszthető munkálatokat 1971 negyedik évnegyedében kell teljesiteni. Az 1972-re vonatkozó munkálatok és hozzájárulások tervét 1971 december 15-ig kell összeállitani.

Az Arad megyei néptanács végrehajtó bizottsága, a szakszervek révén, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek megyei szövetségével együttműködve 1971 október 31-ig tervet dolgoz ki az 1972—1975 közötti időszakban a réteken, természetes kaszálókon, állattenyésztési telepeken és felszántható réteken végzendő munkálatokkal kapcsolatban.

A megyei néptanács végrehajtó bizottsága a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, élelmiszeripari és vizügyi vezérigazgatóság szervein keresztül 1971 augusztus 31-ig számba veszi a felszántható és feltörhető rétekből származó szántóterületet, melyeket egyéb célokra használnak fel, mint takarmánynövények termesztésére, azért, hogy e területeken magtermesztő parcellákat létesitsenek.

Az átadási határidő betartása

(Folytatás az I. oldalról)

melő kapacitása olyannyira gyarapodott, hogy az igényléseknél sokkal nagyobb. E téren tehát nincsenek hiányosságok.

A nagy panókat gyártó részlegen már hézagokat fedeztünk fel. Cardos Alexandru mester nem is tagadta, hogy mig a legtöbb betonelem gyártásához megvannak a szükséges feltételek, bizonyos elválasztó és homlokfalak zsalui nem elégségesek. Az ugynevezett D-u tipusu elem előállitásához mindössze két zsaluval rendelkeznek, de az sem melegithető. Ily módon csak háromnaponként bonthatnak formát, ami a telepre való szállitást korlátozza. Ugyancsak lassan halad a V2-a tipusu falak öntése is, mivel itt is két fémzsalu hiányzik. Hasonlóan leszükült a termelési keresztmetszet az E24-3 tipusu betonelem technológiájánál is, mert ezek előállitásához is még 4 darab ráma kellene. De tapasztaltunk mindezen felül egyéb rendellenességeket is, melyek gátolják a betonelem gyártás ütemes kibontakozását. Itt is hiányzik a 100 tonnás daru. Május 19-én például a nehéz betonelem vontató 4 órát állt, mert nem volt mivel megrakni azt. Sokat vesződnek az acélhuzalok egyengetésével, ahelyett, hogy e célra egy házilag gyártott egyszerü feszitőgépet szerelnének fel. Pedig havonta 25 tonna gömbacél feldolgozása vár rájuk. A betonöntés is meg-meg torpan a vibrátorok egyre sürübb rongálódása miatt. Különösen a mély-vibrátorok hibásodnak meg egyre gyakrabban. Kaptak ugyan belőlük néhányat, de ezek már az első napon csődöt mondtak. Karbantartó sem létezik a részlegen. Egy gépésznek kell ezek javitásával foglalkoznia, miközben saját munkáját természetesen elhanyagolja.

Tapasztalatok — teendők

Jártunk a 2-es épitőtelepen is, ahol Phor József a 3-as munkacsoport főnöke. A telepszervezés talán itt a legjobb. A közlekedési utak rendezettek, a vizvezeték és a csatornázás is a helyére került. Az alapokból azonban még itt sem nőttek ki a falak. A szerelők is elégedetlenkednek: a müszaki dokumentációt birálják. S tegyük hozzá joggal. Mi is megnéztük; az egyik müszaki rajzot, melynek készitői (Zsivótszki Ferenc, Ilias A., Török Péter mérnökök és Valentin Nicolae müépitész) „elfelejtették" berajzolni a különböző vezetékek áthaladó csatornáit, a villamos vezetékek pontos helyét. Ily módon megnehezitik a szerelők munkáját, akiknek a szilárd betonba kell réseket furniok. Sok energiába és időbe telik mindez, nem is szólva az ily módon végzett munka gyenge minőségéről.

A tapasztaltakat egybevetve, felhivjuk a vállalat vezetőségének, munkaszervezési osztályának és nem utolsó sorban pártszervezetének figyelmét arra, hogy a betonelemeket gyártó részlegen észlelt hiányosságok minden téren fékezik a munkát. Hassanak oda, hogy e kulcsrészleget, a panókat gyártó részleget minél előbb szereljék fel az összes szükséges müszaki kellékekkel. Ami pedig a globális akkordrendszert illeti, nem elegendő amellett csak agitálni, hanem meg kell teremteni bevezetésének összes anyagi feltételeit, nevezetesen haladéktalanul meg kell alakitani a komplexbrigádokat.

A mérkőzés jó volt, de...

UTA–Dinamo 0:2 (0:0)

A forduló rangadóján, annak ellenére, hogy hétköznap rendezték a találkozót, és nagy volt a meleg, meglepően nagyszámu szurkoló volt jelen. A fővárosi edzőknek a felállitást illetően csak egy dilemmájuk volt: ki játsszék balhátvédet, Ştefan vagy Deleanu? A gyürőpadra mindkét játékos felfeküdt, de Traian Ionescu vezető edző végül is Deleanu mellett döntött. Az UTA-ban a nemrég leigazolt Vidák kapott bizalmat.

A Dinamo hadrendje már az első percben kirajzolódott: 1—1—3—3—3-at játszott. Nunweiller III. sepregetett, Sălceanu, Dinu és Nunweiller VI. játszott középpályást. Az első negyedórában a lendületesebb és nagy akarással küzdő UTA jelentős mezőnyfölényt harcolt ki, Brosovszky hagyott ki két helyzetet. Élvezetes, iramos volt a játék. A Dinamo szórványos támadásai pontatlan távoli lövésekkel fejeződtek be. A 32. percben Deleanu becsuszva szerelte Axentet, ráesett a szélső lábára, és az aradi fiut hordágyon vitték le. (Az első jelentések szerint bokatörést szenvedett.)

UTA stadion, 15 ezer néző. Vezette Niţescu Cornel (Szeben) — Ghiţă Constantin és Iliescu Nicolae (Brassó). Csapatok: UTA: Vidák — Biró, Leretter (a 76. perctől Kalinin), Pozsonyi, Popovits — Domide, Petescu (a 76. perctől Leretter), Brosovszky — Axente (a 35. perctől Sima), Kun II., Dumitrescu. DINAMO: Constantinescu — Cheran, Nunweiller III., Sandu Gabriel, Deleanu — Sălceanu, Nunweiller VI., Dinu — Doru Popescu (a 82. perctől Nuţu), Dumitrache, Lucescu.

GÓLLÖVŐ: Dumitrache (69. és 79. perc).

SZÖGLETARÁNY: 16:1 (5:1).

Három hazai szöglet és egy Brosovszky-bomba vezette be a

MÁSODIK FÉLIDŐT

A 49. percben Biró bombája a felső lécről Pozsonyi elé pattant vissza, s a középhátvéd 8 méterről az üres kapu mellé lőtt! Brosovszky cselezte be magát a tizenegyes pontig, de a kapus kezébe helyezett, majd Sima „aludt el". Lucescu, Dinu és Nunweiller VI. kapott játékvezetői figyelmeztetést. Az 57. percben Sima négy méterről fejelt kapu fölé. Az óriási hazai mezőnyfölényt a Dinamo labdatartással próbálta kiegyensulyozni. A fővárosiak rendkivül tömören, önfeláldozóan védekeztek, és nagy-nagy szerencséjük volt, mert — amiként ez lenni szokott — az első ellentámadásuk máris gólt eredményezett, mégpedig egy olyan gólt, amely teljesen derékba törte a textilgyáriak lendületét. A 69. percben **Cheran beadása átszállt Leretter feje felett, és Dumitrache gyönyörü felhőfejessel küldte a felső sarokba a labdát: 0:1.** Petescut lecserélték, Kalinin lett a középhátvéd, és Leretter ment előre középpályásnak. A „huzás" nem bizonyult valami szerencsésnek, mert a 79. percben Kalinin és **Dumitrache párharcából a tegnap a 23. évét betöltött középcsatár került ki győztesen, és 8 méterről, szögből, a kapus felett az ellenkező sarokba helyezett: 0:2.** A hátralévő időben a Dinamo jobbára csak „cicázott". Dumitrescu, majd az utolsó percben Kun hagyott ki szépitési alkalmat. Miközben a bajnokcsapat labdarugói a pálya közepén sportszerüen gratuláltak a fővárosi játékosoknak, a nézők szomoruan állapitották meg: élvezetes, **jó mérkőzés volt, de az UTA-ban nincs, aki gólt lőjön.**

A heves iramu és megfelelő szinvonalu találkozót a szerencsésebb együttes nyerte meg. A Dinamo döntetlent remélve utazott le Aradra, **és mégis** két ponttal távozott, mivel a lelkesen és 70 percen át jól játszó textilgyári tizenegy kihagyta a gólhelyzeteit. VIDÁK jól mutatkozott be, talán a második gólt, ha nem áll kinn kapujából, háritható volna. A hátvédsor és egyben a csapat legjobbja a válogatott formában játszó POPOVITS PÁL volt. A középpályások közül elsősorban DOMIDE dicsérhető. PETESCU rengeteg átadási hibát vétett és BROSOVSZKY sem nyujtotta a tőle megszokott jó teljesitményt. AXENTE kiválása nagy ürt hagyott maga mögött, nélküle az UTA csatársora szárnyaszegett volt. DUMITRESCU és KUN II. a kapu előtt sokat bizonytalankodott, SIMA pedig... A Dinamo legjobbjai a veterán Nunweiller III., az ifjuságiválogatott Sandu Gabriel és Nunweiller VI. voltak. Dumitrachet elsősorban góljai dicsérik. Niţescu Cornel játékvezető több apró hibát vétett, amelyek azonban nem befolyásolták a végeredmény kialakulását.

A tartalékcsapatok mérkőzését a fővárosiak 2:0 (0:0) arányban nyerték meg.

OROSZHEGYI KÁROLY

☆

A forduló további eredményei: Rapid — Temesvári CFR 3:0 (2:0), Steaua — Craiovai Universitatea 1:1 (1:0), Petrolul — Progresul 1:1 (0:0), Politehnica — Kolozsvári CFR 2:0 (1:0), Kolozsvári Universitatea — Bákói SC 1:1 (1:1), Jiul — Steagul roşu 2:1 (1:0), Farul — FC Argeş 1:1 (1:1).

1971 Május 23 Vasárnap

Napkelte: 4.41, napnyugta 19.44 órakor. Az évből eltelt 143 nap, hátra van még 222.

☆ **1885 május 23-án hunyt el Victor Hugo kiváló francia költő, regény- és drámairó.**

☆ **Száz esztendővel ezelőtt született Garabet Ibrăileanu, neves román kritikus és irodalomtörténész.**

rádió

VASÁRNAPI MŰSORAJÁNLATUNK

BUKAREST I. 9 Falurádió. 10 Nők rádiómagazinja. 10.30 Melódia parádé. 12 Mindenről, mindenkinek. 14 A vidámság hullámhosszán. 11.30 Könnyüzene — 1970 dalai. 15.05 A fantázia karaván ja — ifjusági adás. 22.10 Sportösszefoglaló. 22.30 Lia Crăciunescu és Alexandru Bojenescu románcokat énekel. 22.50 Költői pillanatok a szerelemről.

BUKAREST II. 8 Rádioszinház gyermekeknek. 9.35 Szeretí Ön az operát? 10.30 A hetedik müvészet. 11 A II. Temesvári Zenei Fesztivál. 14.30 Aki tud nyer — verseny. 16.30 Folytatásos rádiójáték fiataloknak (I. rész). 18.30 Operett részletek. 19.15 Kisszinház. 20.15 A rádió irodalmi folyóirata. 20.15 Beethoven és kevésbé ismert kortársai. 20.05 A zene és az ember nagy kérdései.

HIREK: 6, 7, 10, 11, 13, 15, 20, 22, 24 órakor (Bukarest I.) 7, 9.30, 14, 17, 23, 0.55 órakor (Bukarest II.)

A VADÁSZOK ÉS SPORTHORGÁSZOK MEGYEI EGYESÜLETE ma, 9 órai kezdettel, a Vörös Triko gyár klubjában (Köztársaság utja 93 szám) tartja beszámoló és vezetőségválasztó konferenciáját.

televizió

Vasárnap, május 23.

8.30 Sport és egészség.
9.00 Matiné gyermekeknek.
10.00 Falumüsor.
11.15 Beethoven szimfóniák.
12.00 A haza védelmében.
12.30 A TV-nézők kérésére — zenés müsor.
13.00 Magyar nyelvü adás. Heti jegyzet: A szükséges lámpaláz — vagy egy kutató portréja — Barta Gábor riportja. Csiki biró lánya — nepballada. Előadja az I. L. Caragiale-verseny dijnyertes bánffihunyadi mükedvelők együttese: Szerkesztő Birta József. Gyermekmüsor: gyermekek postája; gyermekszinház — Krumpli és Pityóka — Méhes György darabja.
14.30 Vasárnapi magazin és sport.
19.00 A Szemenik lábainál — folklórmüsor.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó, sport.
20.00 Ileti riport — utazások.
20.15 Vadnyugati film. Főszereplők: Spencer Tracy, Richard Widmark, Robert Wagner.
21.50 Részletek vigoperákból és operettekből.
22.20 Hiradó.
22.30 Sport.

bábszinház

VASÁRNAP, május 23-án 10.30 órakor: Povestea porcului.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, május 23-án meleg idő. A délutáni órákban változó mennyiségü felhőzet és helyi zápor, zivatar lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12 és 16, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 23 és 28 fok között váltakozik.

Várható időjárás május 24-én és 25-én: változó, csapadékra hajló idő. Helyi eső, záporeső, zivatar lehetséges. A hőmérséklet lassan csökken.

Tájékoztató

Az Aradi Népi Egyetem műsora

HETFŐN, május 24-én 5 órakor: MEGÁLLÓK A VILÁG TERKÉPEN. A spanyol Meseta (vetitésekkel). *Dr. Gheorghitoiu Mircea (Temesvár)*

KEDDEN, május 25-én 5 órakor: A XX. SZÁZAD IRODALMA. Paul Everac szinháza. *Petroiu Deliu egyetemi tanár (Temesvár)*

SZERDÁN, május 26-án 5 órakor: KULTURA ÉS CIVILIZÁCIÓ (záróelőadás). Hazánk és a világ természeti szépségeiből (filmvetitéssel). *Ujj János tanár*

CSÜTÖRTÖKÖN, május 27-én 5 órakor: AZ ORVOSTUDOMÁNY A MAI TÁRSADALOMBAN: Román orvosok hozzájárulása az orvostudomány fejlődéséhez (Babeş, Marinescu, Nicolau). *Dr. Lustrea Vasile főorvos*

CSÜTÖRTÖKÖN, május 27-én fél 7 órakor: LUMEA-KÖR: Időszerü nemzetközi kérdések. *Potra George, a Lumea folyóirat szerkesztője*

PÉNTEKEN, május 28-án 5 órakor: IFJUSÁG ÉS JELENKOR: Bálványok és... bálványok. *Oproiu Ecaterina kritikus*

Utána a Bucureşti cimü müvészfilmet vetitik.

Az előadásokat a Barátság Házában (Köztársaság ut 78. szám I. emelet) tartják. Telefon: 1-17-13.

A pionirház hirei

Ma délután 16 órai kezdettel kerül sor a pionirház évzáró előadására. Fellépnek a pionirház kulturegyüttesei szakköreinek tagjai: táncesoport, énekkar, zenekar, szavalók, tornászok stb.

★

Ma reggel 10 órakor kezdődik Pécskán a mini-kosárlabda fesztivál, amelyen Arad, Gyorok és Pécska iskoláscsapatai vesznek részt.

Apróhirdetések

ELADÓ lakáscserével jutányos áron egy szoba mellékhelyiséggel Cosbuc utca 31. – (210)

ELADÓ azonnal beköltözhető kétszobás, kertes magánház, Mincio utca 38 — Mureşel. (228)

ELADÓ lakáscserével kétszobás, összkomfortos lakás, Lacului utca 9, megtekinthető 19 órától. (229)

ELADÓK szoba-konyhás lakások, Sinaia utca 4, 1 lakás. (231)

ELADÓ elfoglalható uj ház, két szoba mellékhelyiséggel, Mester Manole utca 38, Gáj. (233)

ELADÓ elfoglalható magánház, két szoba mellékhelyiséggel, Busuioc utca 10, Mikelaka. (235)

ELADÓ két betanitott fajtiszta kutya és kölyök-kutyák, Virful cu Dor utca 39, telefon 1-27-92, 15—21 óra között. (236)

ELADÓ IMS autó, aragázrezsó buteliával, rez fürdőkazán, Victoriei ut 9, telefon 1-33-16. (237)

ELADÓ lakáscserével a 44-es számu lakás, a Romanilor uti III blokkban.

HÁZÉPITÉSHEZ társat keresek, telek Ujaradon van, érdeklődni Steagului 25, telefon 7-35-51. (232)

CSERÉLEK háromszobás lakást kétszobás, első, második emeleti blokklakással, telefon 1-29-32. (234)

IDŐS házaspár keres bejárónőt 9—16 óráig, fizet 100 lejt, Hoffmann, str. Barițiu 33/a. (238)

GYÁSZJELENTÉS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, apa és testvér, Eles Ernő elhunyt.

A gyászoló család

GYÁSZJELENTÉS 25 ÉV TÁVLATÁBÓL

A bánatos édesanya mélységes fájdalommal tudatja, hogy most kapott értesitést szeretett Jenő fia haláláról, aki 21 éves korában, 1946 szeptember 13-án hunyt el.

Halálát közlöm a rokonokkal, ismerőseinkkel és iskolatársaival, akik fájdalmamban és bánatomban velem éreznek, melyért köszönetet mondok.

özvegy Marksteiner Jánosné (239)

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk, Albici György temetésén megjelentek, sirjára virágot helyeztek s részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek.

A gyászoló Albici és Popa család (230)

A megyei pártkabinet jövő heti programja

HÉTFŐN, MÁJUS 24-ÉN 17.00 ÓRAKOR:
— Politikai gazdaságtan II. évfolyam
— Filozófia II. évfolyam
— Történelem II. évfolyam
— Szociológia II. évfolyam
KEDDEN, MÁJUS 25-ÉN 17.00 ÓRAKOR:
— Politikai gazdaságtan I. évfolyam. Konzultáció.
— Filozófia I. évfolyam. Konzultáció.
— Történelem I. évfolyam Konzultáció.
CSÜTÖRTÖKÖN, MÁJUS 27-ÉN 17.00 ÓRAKOR:
— Politikai gazdaságtan III. évfolyam. Konzultáció.
— Filozófia III. évfolyam. Konzultáció.

filmek

DACIA: Vörös rózsák Angelicanak (9.30, 11.45, 14.00, 16.15, 18.30, 20.45).

STUDIÓ: Los Tarantos (10.00, 12.00, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30) Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.

MUREŞUL: Eddy Chapmann titkos ügynök (10, 12, 15.30, 18, 20.30). Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.

IFJUSÁGI: Szegénylegények bosszuja (10), Találkozás (14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.

VICTORIA: Emberek trikóban (11). Vasujj (15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Az utolsó mohikán (16, 18, 20). 10 órakor: Gyermekfilmek.

SOLIDARITATEA (Gáj): Sirtakyt táncolva (15, 17, 19).

CFR (Grădiște): Ez az asszony (15, 17, 19).

A VIDÉKI FILMSZINHÁZAK MÜSORA

LIPPA: Mexikó '70.

PÉCSKA: Mayerling.

BOROSJENŐ: Öten a pokol számára.

KISJENŐ: Táviratok (matiné). Az asszony féljen a férjétől.

SZENTANNA: Fablio, a mágus. Két férfi egy halál.

NAGYLAK: B. D. müködésbe lép.

KÜRTÖS: Távol a világ zajától.

PANKOTA: Az utolsó szamuráj. Kanári a viharban.

VILÁGOS: Bukaresti emlékek.

BOROSSEBES: Az itélet.

KÖRÖSBÖKÉNY: Freddy és a préri dala.

VINGA: King Kong megszökik.

A Tóth Árpád irodalmi kör

kedden, május 25-én 19 órai kezdettel munkaülést tart a Barátság Házában. Felolvasnak ifj. Böszörményi Zoltán és Znorovszky Attila.

Érdeklődőket és irodalombarátokat szivesen látnak.

A Kolozsvári Épitő-Szerelő Vállalat

Pitești utca 7 szám, telefon 23-360

azonnal alkalmaz

az Aradi Vegyipari Kombinát épitőtelepére

— KŐMŰVESEKET
— ÁCSOKAT
— KOVÁCSOKAT
— GÉPÉSZEKET
— MÁS ÉPITŐMUNKÁSOKAT
— SZAKKÉPESITETLEN MUNKÁSOKAT

Biztositják a szállást és az étkezést

Kérvényeket a nagyváradi ICM Borşului ut 7 km, telefon 16-671 épitőtelephez lehet benyujtani.

(354)

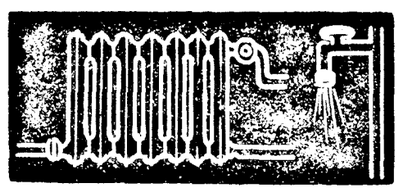

Az Arad Megyei Községgazdálkodási Vállalat

Bucura utca 4. szám

alkalmaz

— vizvezeték gépész-szerelőket
— külső vizvezeték vagy egész égügyi felszerelés szerelőket
— központi fütés szerelőket
— könyvelőket
— finommechanikusokat
— villanyszerelőket
— traktorosokat
— autódaru kezelőket
— másodosztályu gépkocsivezetői igazolvánnyal rendelkező szerelőket vagy lakatosokat
— autóvillanyszerelőt
— lakatosokat. (447)

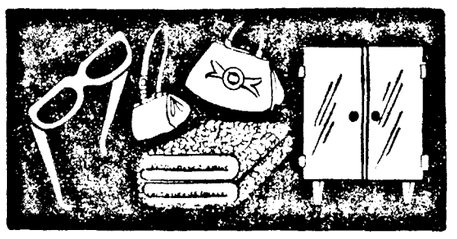

A Progresul Megyei Helyiipari Vállalat

alkalmaz

Postávarul utca 20. szám

— vezető könyvelőt
— gépészmérnököt a főmechanikus osztály vezetői tisztségébe
— gépészmérnököt
— főtechnikust a fakészáruhoz
— mestert a müanyag fröccsöntő részlegre
— mestert a fakésztermékekhez
— bérelszámolót meghatározott időtartamra (nyugdijast)
— főgépirót
— épitészmérnököt vagy technikust

(A fenti állások betöltésével kapcsolatos feltételek a 914/1968 számu MTH értelmében),

— gépasztalosokat
— müanyagfröccsöntőket
— szijgyártókat
— cserzőt
— hütőipari gépészt
— B és C kategóriáju gépkocsivezetőket
— darukezelőt
— szövőnőket
— csévézőnőket
— raktárosokat (a 22/1969 számu törvény értelmében)
— saját helyiséggel rendelkező szódavizelosztót Grădiște negyedben
— szakképesitetlen munkásokat (18 esztendősnél idősebb férfiakat)
— üzleti elárusitókat

Mindennemü felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt. (450)

Aradi Tavasz, 1971

Tavasz Aradon

Az előítéletek, a mindenfajta tartózkodások, kicsinyes hiuságok és nagyképü fitymálások ellenére, állitom, állitjuk — a valóság mondja: nincs — vagyis ne legyen — többé vidék. Azaz: provincia.

Amidőn a Bukaresti Nemzeti Szinház együtt lép föl az aradi tavaszban a Temesvári Állami Magyar Szinházzal, Mihai Beniuc pedig együtt ül közönsége előtt Franz Storch-al és Olosz Lajossal; amidőn Márki Zoltán és Ştefan Augustin Doinaş szólal meg avatottan a költészet nevében és a költészet nyelvén a tavaszi Aradon —: csakis azt kérdezhetem: hol a vidék? És hol a központ?

Bocsátassék meg a közhely: de a vidék, nyilván ott vagyon, ahol se az értelem, se a müvészi tehetség nem szólal meg. Ahol csak a tohonyaság, a szellemi restség, a giccset szürcsölő kényelem, a „szellemi összkomfort" az ur.

Ne áltassuk magunkat. Vannak még ilyen zugaink. A butaság és a müveletlenség évezredes nem-haladó hagyományát felszámolni — nos, ez a férfimunka!

Ám az Aradi Tavasz éppen azt bizonyitja, hogy a müvelődés és müvészet szocialista humanizmusban való elkötelezettsége — hangzatos szó, de — mindenható!

Köszönöm az aradi vendéglátó szervezőknek, hogy itt lehettem. Mert nem csupán a Maros partján virágzó fák beszéltek nekem itt a tavaszról, hanem azok az ifju és soha meg nem öregedő szemek is, amelyekben itt fénylik Arad igazi tavasza; minden nyarakat váró fény, minden öszöket, minden teleket ismerő.

S ha ez igy megyen tovább, mindig tavasz lesz Aradon.

Hámán János

A Békéscsabai Jókai Szinház vendégjátéka

Fáklyaláng

Részeként a román—magyar kulturális egyezménynek, ezen a virágbaborult Aradi Tavaszon két megye — Arad és Békés — mind jobban elmélyülő müvelődési kapcsolatainak, müvészi értékcseréjének lehettünk tanui. Az Aradi Állami Szinház áprilisi vendégjátékát a II. Békéscsabai Szinházi Napokon ez alkalommal viszonozta a Jókai Szinház társulata. Mindkét előadásával — Aradon és Kisjenőn — izelitőt nyujtott a jelenkori magyarországi drámairodalomból, az együttes érdekes arculéről és magas müvészi rangjáról.

☆

Illyés Gyula Fáklyaláng cimü háromfelvonásos történelmi drámája nem ismeretlen az aradi közönség előtt. Még az ötvenes évek derekán láthattuk a Marosvásárhelyi Állami Magyar Szinház kitünő előadásában Kovács Györgygyel, Lohinszky Lóránddal és András Mártonnal kulcsszerepeiben.

A békéscsabai társulat produkciója szintén egy dramaturgiailag megoldott előadás hatását és élményét keltette, főként a második felvonás tömör, magashőfoku összecsapásának rendezői épitkezésével. SÁNDOR JÁNOS a bukófélben lévő forradalom és szabadságharc vezérének 1849-es felismerésére és a katonai zseni, a tudomány emberének összeütközésére koncentrál. Illyés Gyula történelemfilozófiájában jelentős szerepe van a népnek, akit a „jog bástyái" közé egy középnemesi forradalmi vezetés „enged be", annak minden, sajátságos történai fejlődéstől adott ellentmondásával. Az 1849-es Kossuth rádöbbenése, hogy keveset tettek a népért és keveset a nemzetiségekért, a forradalom fáklyalángjának ujabb kiapadhatatlan energiát kölcsönöz a harc továbbfolytatásához, de most már a hibák felszámolásával. A dráma — és az előadás mü iránti hüségének dicsérete is — érzékelteti egy ujabb, teljesebb forradalmi harc igéretét, hirdeti a forradalmi küzdés igazát. Ezért hat s teljesiti ki a hagyomány erejével küzdelmünket napjaink feladatainak megoldására Kossuth mondása is, amikor már a külső és belső reakció gyürüje bezárult: „...Amikor már mindenki feladta, mi utolsóul még vivtuk a nagy harcot szenvedve, vérezve, pusztulva értetek is, akik egykor majd megnyeritek".

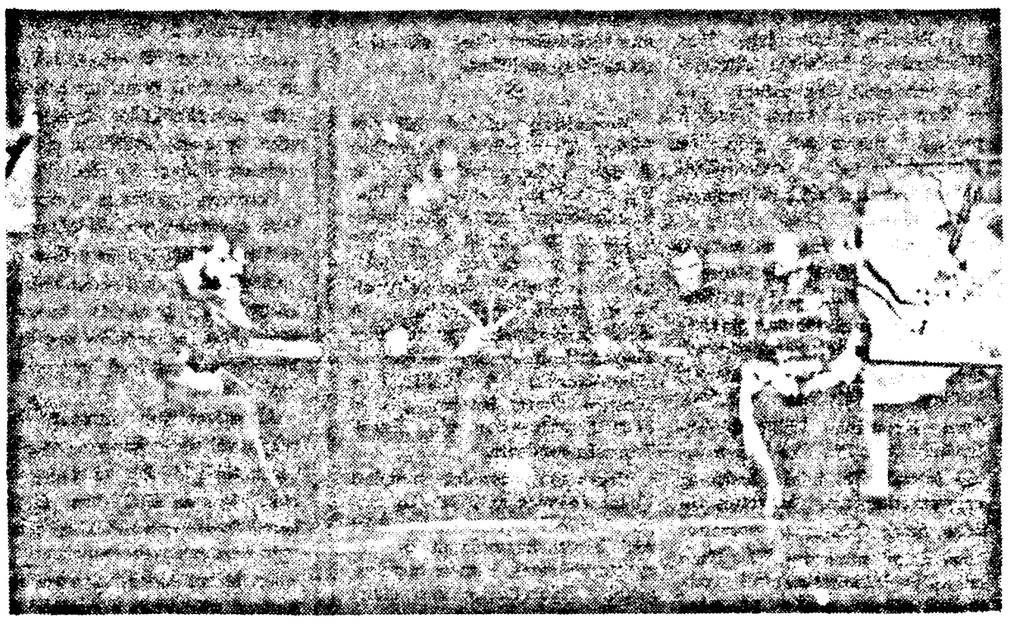

Jelenet a Fáklyalángból. (GORÓ GÁBOR felvétele)

SIMON GYÖRGY Jászai-dijas alakitása főként a második felvonásban közelitette meg Illyés Gyula Kossuthját, a turini remete portréját már inkább külsőségeiben dolgozta ki. Érdekes, eredeti koncepcióju SZOBOSZLAI SÁNDOR Jászai-dijas müvész Görgey Arthurja. Inkább a történelmi figurát láttatja, mint a hatalom, hiuság szenvedélyének rabját. A raison, a számok emberét csak olykor kisértik meg a lehetőségek, hogy a podagrás osztrák tábornokoknak mégegyszer megmutassa, mit tud. Számára a forradalmi hadsereg azonban csak reguláris katonaság, a kaszások, gubások szabadcsapataiban, magában a forradalmi eszme tömegeket mozgósító erejében nem hisz, sőt részben a saját és egészében a „forrófejüek" eltévelyedését látja a forradalmi harcban az örök és változatlan ellen. Ugy érezzük, hogy KÖRÖSZTÖS ISTVÁN szép Józsa alakitása az utolsó felvonás egykori hivatalos Kossuth-párti paraszt szemléletének buktatóit nem tudta kikerülni.

LANGMÁR ANDRÁS m.v. diszletei inkább egy gótstilü középkori, mint a XVIII. században épült Vauban rendszerü vár kazamatájának hangulatát keltette s ez már az első felvonás inditásánál zavarólag hatott. SZÉKELY PIROSKA m.v. jelmezei viszont korhüek voltak.

Az előadás egésze és minden alakitása — melyre kitérni csak helyszüke miatt nem vállalkozhatunk — lényegében a forradalmi fáklyaláng nagyszerü irói mondanivalóját érvényesitette.

ADÁSHIBA

SZAKONYI KÁROLY pályájának az Adáshiba a legsikerültebb alkotása. Budapesten a Pesti Szinházban mutatták be s ezt követően szinte minden magyarországi vidéki társulat müsorára tüzte. De játsszák már Finnországban, Lengyelországban és a Szovjetunióban is.

A darabot a békéscsabai társulat romániai vendégjátékára, a jugoszláviai turné után, ismét felujitotta. A kisjenői közönség ennek ellenére még „melegen" kapta, hiszen hóditó utjára alig tavaly inditotta el az iró.

A magyarországi vidéki szinházak egyik legsikerültebb előadása a békéscsabai társulaté. SÁNDOR JÁNOS rendezése a kispolgár tudatmaradványainak megmerevedését a darab néhány órás tévé müsorának ürügyén az erkölcsi visszaütőket kutatja ki. Mi okozza a kispolgári családi eszmény szétfoszlását? A külső megmentést kiváltó ok: az emberi kapcsolatokat teljesen szétmállasztó tévé. Vanda azonban nem a tévéért hagyja ott a férjét. Imrus sem nézi látástól vakulásig, hiszen, mig a család szenvedélyének hódol, gyakran olvas a konyhában. Hogyan falhatja akkor mégis fel a legszorosabb rokoni és ismerősi kötelékek érzelmi mikrokozmoszát a tévé által betáplált makrokozmosz? A kispolgári hagyományok, szokások és kicsinyes célkitüzések — az olcsó tégla, az ügyes telekvétel — „konyhafilozófiája" nem ellenállóképes! Már nincs erkölcsi presztizse, hogy emberéleteket tartson egybe egy közös gondolati, érzelmi szférában. Robbantani már a csodával sem lehet! Az uj életideál keresésére igazán csak a legkisebbik fiu, Imre vállalkozik. A modern audio-vizuális gép az a zérus pont a kör közepén, amelyből a sugarak kiindulnak, hogy szeleteire szabják a létalapjában már csak hazugságokkal körülzárt családi és emberi kapcsolatmitoszt.

A Bódog szerepét alakitó LENGYEL JÁNOS a jellem szatirikus elemeit hangsulyozza: kitöréseicsillapulásai hirtelen váltása, egész játéka nagyon jó. SZENTIRMAI ÉVA Jászai-dijas Bódognéja éppen ugy semmit sem ért abból, ami Imrében vagy Vandában, kisebbik fiában és lányában, lejátszódik, mint gépies-szenilissé vált férje. De egyéni játéka mégis változat a képletre. Kevésbé tünt uj színekkel gazdagitottnak Dönci alakitása. A nagyobbik fiu apja „fükörképe", persze modernebb habitusban, amely azonban nem mindig „áll jól" KOVÁCS LAJOSNAK. Saci üresség ére igyekszik rátapintani KALMÁR ZSUZSA. Kissé leegyszerüsitetten látja meg Vandában SZABÓ ÉVA, hogy a kitörést nem lehet női eszközökkel végrehajtani. A rendező-színésznő találkozás ott van, ahol az a koncepció érvényesül, melyben nem játszik egy olcsó, könnyüvérü elvált asszonyt. Tiltakozása — bár egyoldalu és kilátástalan — mégis tiltakozás, elutasitás a kispolgári életformával szemben. De ez inkább a rendezés érdeme. KÖRÖSZTÖS ISTVÁN (Szücs) szatirikus portréja remek. CSERNÁK ÁRPÁD-ot (Imre) is áthatja a darab szelleme. Imre nemcsak a polgári önzésből, a szüklátókörüségből és elszigetelt életformából, hanem az ezen a tudaton változtatni képtelen csodákból is kiábrándul. Ezért tör ki egyedül: elhagyja az egymás és az emberek iránt érzéktelenné vált családját.

Emberfi az albérlő, az egyetlen, akit az iró nem a valóságból, a társadalom reális talajából ültet át a darabba. Christos — a rendező felfogásában hippi! — sem képes már változtatni („Ezen a szellemen már az isten sem segit!") KÖRTVÉLYESSY ZSOLT ennek a megfáradt, megmerevedett eszme szimbólumának megszemélyesitőjeként csak részben tud megfelelni.

LANGMÁR ANDRÁS m. v. diszletei funkcionálisan teremtenek légkört a kispolgári család eklektikus szobabrendezésével (régi és uj butorok a falon giccses virágcsendélettel) — mintegy „skatulyába" fogva be csak tévére meredő embereket.

A kisjenői közönség hosszas tapsában az előadás megérdemelt sikerének dicséretét fejezte ki.

MÓZER ISTVÁN

Mihai Beniuc

Hálaének

Ha egyszerü vagy, mint Dunánk a mélyben,
Mint csillagraj az alkony szőttesében,
Ha friss derut teritsz a földre lágyan,
Miként az enyhe szél május havában
(E hónapban, mikor valóraváltál!)
Hogy' állhatnék meg ily való varázsnál
Ügyes szavakkal, diszessé csiszoltan,
Hogy pompás eredményeid daloljam?
Ti verseim, miket gyötrelmek éje
Hozott világra, álljatok ma félre,
Mint moc-ruhás fiuk, övük tövében
Pár füzfasippal, sok-sok éve, régen —
A dojnám, ugy mint egykoron, szegényes,
S nem félek én, hogy nem tetszik, nem ékes,
De mintha mégis közelebb kivánnám
Korunkhoz, olyhá, mintha sziklaágyán
A viz a gát elé feszül keményen —
Szellők ezek vagy lágy pihék a szélben,
Mikor lakom nyárfál szerteszórják.
Most ugy érzem magam, mint buza-rónak
Kalászosan szőtt selyemnek sugalma —
Én pártom, oh, hogy' zengjek háladalt ma,
Hogyan kivánjak minden jót teneked?
Kevés, amim van, hozzád fel sem érhet.
Talán eső utáni tócsa volnék,
Amelyre fáradtan, puhán hajol még
Egy füszál, rajta katicabogárka,
Vagy tán egy csók, mely szomjas ajkra várna...
Kis iskolástu vagyok, ki versét
Nem mondja jól, ha nézik, — könnyen elvét
Egy szót, — vagy mint galambok föntt a házon
Csak hagyják, hogy a hangjuk szállva szálljon...

Magam kicsiny cserebogárnak érzem,
— Minden dicsőség, pártunk téged érjen!

Forditotta: FRANYÓ ZOLTÁN

Márki Zoltán

Búcsúzás

Aztán fölkerestem a házat,
ahol sohase találkoztunk,
s fölkerestem mind az utcákat,
amelyekben sohasem jártunk,
es fölkerestem a folyót is,
amelyben sose tükröződtünk,
s az egek kékjét is szerettem,
mely sose nem nyilt meg fölöttünk,
és visszavártam az órákat,
melyek kettőnkre sose vártak,
s a szót, a halk egyetlenegyet,
mely kettőnket még ki nem ejtett,
és a szemem mind kérdezett rád,
s a hid, a szél emlékezett rád,
itt voltál, itt vagy, minden ismer,
csak én, csak én nem, ki nem is mer.

Arad, 1971, május 18

Amint arról már beszámoltunk, az Aradi Tavasz keretében a napokban irodalmi találkozót tartottak a Barátság Házában. Képünkön Márki Zoltán verseiből olvas fel. Az asztalnál ül: Kocsik József, Tóth Mária, Szász János, Olosz Lajos és Znorovszky Attila.

NAPTÁR

Arad

Vasárnap, május 23-án, 11 órakor a képtárban (Köztársaság utja) képzőmüvészeti szümpozion. Részt vesz VIDA GÉZA szobrászmüvész, a képzőmüvészeti szövetség alelnöke.

10 órakor: az Arad megyei népviselet seregszemléje.

11 órakor: a Gyermekparkban szépmüvészeti vásár.

Este 8 órakor, a Nyári Szinházban az Aradi Tavasz Fesztivál záróünnepsége. Folklórelőadás: népdalok, népi táncok és „Maros menti lakodalom".

Zabrány

Este 7 órakor, a müvelődési otthonban: A szocialista Románia és a nemzetközi kooperácló. A világbéke és szocializmus ügyét szolgáló román külpolitika. Hazánk nemzetközi tekintélyének növekedése — német nyelvü szümpozion.

Lippa

Este 8 órakor, a müvelődési házban az Aradi Állami Szinház együttese bemutatja Ion Băieşu A vádlott cimü szindarabját.

Tóth Mária

ITTHON

Azt kérdezi tőlem apám és öreges hangjában visszafojtottan remeg a büszkeség, ott sejtem a várakozást elismerésre, kis boldog csodálkozó felkiáltásra. Azt kérdezi apám:

— Látod, fiam azt a házat? Tavaly ott üres telek volt. Idén épült fel az a ház... Naponta arra járok, nézem. Két hónap alatt huzták fel. Látod fiam azt a házat?

Látom apám, hogyne látnám s már szinte kimondom azt az egy mondatot, ami semmivé porlasztaná az öreg büszkeségét, ráfujna mutogatási kedvére. Mi lenne, ha most a szemébe néznék: apám, de hiszen ez a ház mindig ott állt.

Hallgatok.

Azt kérdezi tőlem apám:

— Na mit szólsz hozzá, csatornázták az utcánkat, aszfaltot is öntöttek rá?

Gyermeklábam mezitelen talpa feltérképezte ennek a macskaköves utcának minden hegyes kövét, minden kupacos dudorát. A gömbakácokat megmásztam. Lábamról lehorzsolódott a bőr. Észre se vettem. Ők vették észre otthon, ők, akik makacs törökköves utca felett. Csatorna van itt, apám? Mióta? Aszfalt van itt, apám? Mióta? Röpülök az utca felett.

Pám! Rózsi néném fiatal és szép. A lába nem viszeres. Harminc évig szőtt az állomás melletti gyárban. Gyerekbluzt, zoknit, mindent. Aki 30 évig sző egy gyárban, annak kijár, hogy 30 éves maradjon. Ebben az én városomban nem élnek öregek, nyugdijas szövőnők és asztmás géplakatosok. A nyugdijas szövőnők vékony-karcsuk. Fiatalok. Lám, apám, a gömbakácok is fiatalok. Alig két évesek. Felmászok rájuk. Gyereklábam telve horzsolásokkal. Otthon este bekötik ők, akik mindig védeni akartak valamitől, s akiknek éppen ezért nem volt idejük megöregedni.

Azt kérdezi apám: látod, fiam ezt a szállodát? Ez a legmagasabb épületünk. Park, kicsi park volt a helyén. Hát a parkra emlékszel-e?

Nem, apám, te tévedsz. Itt mindig szálloda volt. Száz esztendővel ezelőtt, meg azelőtt is.

Azt kérdezi tőlem apám: na, mit szólsz, Rózsi nénédhez? Meghizott, megöregedett. Torkomban forrón izzik a kiáltás, de a tüzes gomboctól kiáltani se tudok. Nem igaz, apám, nem azért, mintha a tudás igazi értékét felbecsülni tudnák...) A doktori diploma megszerzése például Zsivota felfogása szerint — tőkebefektetés. Ehhez azonban egy szegény ifju is szükséges, hogy tanulion az akaraterőben s észben sem bővelkedő zsur-fiu (Ivica Andrejevici emlékezetes karakterfigurája!) helvett.

A Zsivotát — a darab főszereplőjét — végig meggyőzően (mármár az önfeledtségig menő átéléssel) alakitó Alekszander Radovanovics és a többi színész teljesitménye mellett ugy láttuk: a rendezőnek, Borisz Kovácsnak jelentős érdeme van a darab sikerében. Nemcsak az előadás egységes légkörének megteremtésében, hanem a közönség játékba kapcsolásának néhány ujszerü ötletben, vagy például a jótékonysági egylet két képviselője egyidejüleg ejtett azonos szövegének disszonánssá tételében stb. Találó Vladiszlav Lalicki diszlet- és jelmezterve. (Például a diplomát toronyszerüen kiképzett, sejtelmes megvilágitásu butordarabon akasztatja ki).

SIMONFI IMRE

Azt kérdezi apám: látod, fiam ezt a szállodát? Ez a legmagasabb épületünk. Park, kicsi park volt a helyén. Hát a parkra emlékszel-e?

Nem, apám, te tévedsz. Itt mindig szálloda volt. Száz esztendővel ezelőtt, meg azelőtt is.

Azt kérdezi tőlem apám: na, mit szólsz, Rózsi nénédhez? Meghizott, megöregedett. Torkomban forrón izzik a kiáltás, de a tüzes gomboctól kiáltani se tudok. Nem igaz, apám! Rózsi néném fiatal és szép. A lába nem viszeres. Harminc évig szőtt az állomás melletti gyárban. Gyerekbluzt, zoknit, mindent. Aki 30 évig sző egy gyárban, annak kijár, hogy 30 éves maradjon. Ebben az én városomban nem élnek öregek, nyugdijas szövőnők és asztmás géplakatosok. A nyugdijas szövőnők vékony-karcsuk. Fiatalok. Lám, apám, a gömbakácok is fiatalok. Alig két évesek. Felmászok rájuk. Gyereklábam telve horzsolásokkal. Otthon este bekötik ők, akik mindig védeni akartak valamitől, s akiknek éppen ezért nem volt idejük megöregedni.

NEMZETKÖZI ÉLET

Gheorghe Rădulescu elvtárs látogatása Kubában

Gheorghe Rădulescu elvtárs, a Minisztertanács alelnöke, a román kormányküldöttség vezetője pénteken látogatást tett több Havanna tartományi agrozootechnikai egységben. A vendéget a látogatáson elkísérte Carlos Rafael Rodriguez, a kubai gazdasági és műszaki-tudományos országos együttműködési bizottság elnöke, Jesus Betancourt, a Havanna tartományi pártbizottság első titkára és Vasile Muşat, Románia kubai nagykövete.

Gheorghe Rădulescu elvtárs megismerkedett egy szarvasmarhatenyésztő központ és az Állattenyésztési Intézet tevékenységével, majd látogatást tett Havanna tartomány déli részén, ahol nagyméretű mezőgazdaságfejlesztési tervet valósitanak meg, hogy biztositsák a főváros ellátását rizzsel, hussal, tejjel, zöldségfélével, kávéval és citrusfélékkel. Ebben az övezetben ugyanakkor utakat, gátakat, gyüjtőtavakat, mintafalvakat létesitenek. Befejezésül megtekintették a Nazareno közelében lévő mezőgazdasági irányitó központot. Jesus Betancourt magyarázatokat adott a vendégeknek Havanna tartomány fejlesztési terveivel kapcsolatosan.

Miután megköszönte a vendéglátóknak, hogy lehetővé tették Havanna tartomány agrozootechnikai eredményeinek megismerését, Gheorghe Rădulescu elvtárs méltatta a kubai dolgozók erőfeszitését, amellyel gyökeresen átalakitják e tartomány arculatát, maximálisan hasznositják a sajátos trópusi éghajlati viszonyokat és valóra váltják a kubai párt- és államvezetés által kitüzött feladatokat és alapvető célkitüzéseket.

Riadókészültség Boliviában

A boliviai kormányhatóságok és a hadsereg riadókészültségben áll, hogy elejét vegyék egy esetleges államcsínynek — közlik a nemzetközi hirügynökségek. Juan Jose Torres elnök kormánya péntekre virradó éjjel rendkivüli ülést tartott, hogy megvizsgálja az annak nyomán kialakult helyzetet, hogy egy szubverziv mozgalom megpróbálta ujra hatalomra juttatni Paz Estenssoro volt elnököt, a Nemzeti Forradalmi Mozgalom vezetőjét. Cochabamba és Potosi városokból zavargásokat jelentettek, amelyekben állitólag részt vettek a nemzeti gárda és a rendőrség tagjai is.

A La Paz-i információk továbbra is zavarosak.

Ceylonban megszűnik a szenátus

A ceyloni parlament képviselőháza 113 szavazattal 15 ellenében elhatározta a szenátus megszüntetését. A képviselőház már tavaly októberben is megszavazott egy ilyen értelmü törvénytervezetet, de azt a szenátus elutasitotta. Az ország alkotmánya értelmében, ha ugyanazt a törvénytervezetet másodszor is megszavazza a képviselőház, az érvénybe lép függetlenül a szenátus álláspontjától. Igy tehát Ceylonban megszünik a szenátus.

Az egykamarás rendszer kedvez a kormánykoalíciónak, amely többséggel rendelkezik a képviselőházban. Hivatalos körök véleménye szerint az uj rendszer elfogadásával operativabbá válik az ország legfelsőbb törvényhozó szerve.

U Thant kéri a Cipruson állomásozó ENSZ-erők mandátumának meghosszabbitását

U Thant ENSZ-főtitkár csütörtökön a Biztonsági Tanács elé terjesztett jelentésben kérte a Cipruson állomásozó ENSZ-erők mandátumának ujabb hat hónappal vagyis ez év december 15-ig való meghosszabbitását tekintettel, hogy a megbizatás junius 15-én lejár. Kérését U Thant azzal indokolja, hogy a szigeten az utóbbi hat hónapban sulyosbodott a helyzet. Az ENSZ-főtitkár felhivta az érdekelt feleket, küzdjék le a jelenlegi nehézségeket és ujból nyilvánosan jelentsék ki, hogy elhatározásuk békés eszközökkel tartós megegyezést kötni az egységes ciprusi állam függetlensége és szuverénitása elveinek alapján.

Mint közölték, a Biztonsági Tanács május 26-án összeül, hogy megvizsgálja az ENSZ-főtitkár kérését.

Az ideiglenes forradalmi kormány tüzérségi egységei szombat hajnalban erősen lőtték a Dél-Vietnam északi részén lévő amerikai katonai támaszpontokat — közölte a saigoni amerikai katonai parancsnokság. E támadások során 30 amerikai katona életét vesztette, 50 sulyosan megsebesült. A hazafias erők tüzérségi egységei Hue volt császári főváros és Quang Nam vidékén is veszteségeket okoztak az amerikai csapatoknak.

Rendezvények az RKP félszázados évfordulója tiszteletére

A Román Kommunista Párt félszázados évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségek keretében Aurel Duma, hazánk pekingi nagykövete pénteken filmbemutatóval egybekötött koktélt adott a pekingi nemzetközi klubban.

A rendezvényen részt vett U De, Peking városi pártbizottságának másodtitkára, Liu Szi-csan, a pekingi munkásképviseletek szervezete vezetőségének tagja, Ken Piao, a Kinai KP KB külügyi osztályának vezetője, Csao Kuan-hua külügyminiszter-helyettes, Pin Sao-huj, a kinai felszabaditó népi hadsereg nagyvezérkarának helyettes főnöke, Sziao Csin-kuan helyettes honvédelmi miniszter, Li Csan helyettes külkereskedelmi miniszter és más kinai hivatalos személyiségek.

A részvevők megtekintettek egy román dokumentumfilmet, valamint a Román Kommunista Párt harci multját, a szocializmus épitésében elért sikereket szemléltető kiállitást.

☆

Megnyilt a párizsi Maurice Thorez Tanulmányi Intézetben A Román Kommunista Párt az 50. évfordulón cimü kiállitás. Ez alkalommal román könyveket is bemutatnak, közöttük az RKP főtitkára beszédeinek, jelentéseinek és cikkeinek francia nyelvü gyüjteményes kiadásait. A kiállitott könyveket a Maurice Thorez Tanulmányi Intézetnek ajándékozzák. A kiállitást a Maurice Thorez Intézet és a Franciaország—Románia Baráti Társaság rendezte.

Megnyitó beszédet mondott Victor Joannes az FKP KB tagja. A szónok méltatta a két párt régi baráti kapcsolatait és együttmüködését, román kommunisták áldozatteljes részvételét az ellenállási mozgalomban, a francia munkásosztály által a romániai munkásság antifasiszta harcához nyujtott támogatást.

Felszólalt Constantin Flitan, hazánk párizsi nagykövete is.

Vaszilij Moroz professzor

A Mars bolygóról

Sok olyan dolgot tudunk majd meg a Marsról, ami hozzásegit bennünket ahhoz, hogy jobban megértsük saját bolygónk és az egész naprendszer szerkezetét és fejlődését — irja a moszkvai Izvesztyijában Vaszilij Moroz professzor azzal kapcsolatosan, hogy a napokban felbocsátották a Mars—2 szovjet automata állomást.

Moroz professzor véleménye szerint a Mars naprendszerünk egyetlen olyan bolygója, ahol a földihez hasonló élet lehetséges. Igaz — irja a professzor —, hogy az utóbbi években kevéssé biztató elgondolások alakultak ki ebben a tekintetben, mert minél többet tudunk meg erről a bolygóról, annál nehezebb feltételezni a földihez hasonló bioszféra létezését a Marson. De azért tul korai lenne feladni minden reményt. A mostoha éghajlati viszonyok önmagukban nem jelentenek akadályt az élet fejlődésére a szovjet tudósok szerint, mert ha a fizikai feltételek lehetővé tették az élet megjelenését a Marson, akkor a továbbiak folyamán az élet megfelelően alkalmazkodhatott a későbbi nehezebb viszonyokhoz. A szovjet szaktudós nem tartja kizártnak azt sem, hogy a Marsnak csak bizonyos övezeteiben van élet, s ezért ebből a szempontból rendkivül fontos folytatni a sokoldalu kutatást a bolygó fizikai és kémiai jellegzetességeinek megismerésére.

Vajon milyenek lehetnek az élő szervezetek a Marson? Az óvatosak egyelőre csak legjobb esetben is mikroorganizmusokról mernek beszélni, de megvan a lehetősége annak, hogy teljesen váratlan dolgokat tudunk meg — irja befejezésül Moroz professzor.

Kijárási tilalom Isztambulban

Amint az ankarai rádió jelenti, az ostromállapot isztambuli parancsnoksága kijárási tilalmat rendelt el szombat este, greenwichi idő szerint 22.00 órától vasárnap 13.00 óráig. A kijárási tilalom idején nagyszabásu razziát kivánnak inditani az elrabolt izraeli főkonzul és elrablói felkutatására.

A kijárási tilalom idején Isztambulban leáll a vasuti, a közuti, illetve a tengeri közlekedés. A hatóságok felszólitották a szállodatulajdonosokat, mutassák be a vendégek névjegyzékét.

☆

Nihat Erim, Törökország miniszterelnöke pénteken ujságirók kérdéseire válaszolva kijelentette, hogy tudomása szerint Ephraim Elrom izraeli konzul, akit a mult héten elraboltak, csütörtökön este még életben volt. Azóta semmi hir sorsáról.

A francia-brit megbeszélések után

Pompidou francia államelnök és Edward Heath brit miniszterelnök behatóan megvizsgálta Nagy-Britannia közös piaci csatlakozásának kérdését, amely évek óta tehertétele az angol—francia kapcsolatoknak. Jónéhány ujságiró ugy vélekedik, hogy a tanácskozás fontos mozzanat volt Nagy-Britanniának a Közös Piac felé vezető utján, noha a hivatalos nyilatkozatok és a közös közlemény egyaránt tul általános ahhoz, hogy pontos képet lehessen alkotni a francia—brit viszony fejlődéséről.

Mindkét államférfi pontos politikai célokat követett. A francia fél igyekezett megcáfolni minden olyan szemrehányást, hogy nem annyira nyiltan, mint egy évtizeddel ezelőtt, de ugyanolyan kategórikusan ellenzi Nagy-Britannia csatlakozását a Közös Piachoz. A brit fél feladata valamivel bonyolultabb volt. Mint köztudomásu, az angol közvélemény körében egyre népszerütlenebb a közös piaci csatlakozás gondolata. A konzervativ kormány, amely hatalomra jutásakor megigérte, hogy elfogadható utat talál a Közös Piác felé, időhiánnyal küzd. Vajon sikerült-e a tárgyalásokon érintkezési pontokat találni, vajon Nagy-Britanniának ezek után van-e kilátása a közös piaci tagságra?

A politikai hirmagyarázók mindenekelőtt azt állapitják meg, hogy Franciaország következetesen elutasitja a nemzetekfelettiség gondolatát. Minthogy a francia—brit közlemény szerint Pompidou és Heath hasonló módon itélte meg a közösségi intézmények további szerepét, egyesek feltételezik: az angol miniszterelnök elfogadta a nemzetekfelettiség gondolatának kizárását és az egyöntetü határozathozatal elvét a Közös Piac szerveiben. Ez egyébként természetesnek is tünik, hiszen Nagy-Britanniában a közös piaci tagság népszerütlenségének egyik oka éppen az, hogy az ország félti szuverénitását.

Amint a megbeszélések végén kiadott közlemény leszögezi Heath és Pompidou álláspontja elvben közeledett egymáshoz, de sokan felteszik a kérdést: történt-e számottevő haladás a csatlakozás érdembeni kérdéseinek megoldása felé? A Daily Telegraph is megjegyezte, a brit csatlakozással kapcsolatos további tárgyalásoknak tisztázniuk kell a francia—brit közlemény néhány nem világos pontját.

Egyelőre nehéz lenne megmondani, hogy a brüsszeli tárgyalásokon milyen mértékben sikerül megegyezni az átmeneti időszak, valamint a brit pénzügyi hozzájárulás tekintetében. Ilyen vonatkozásban egyébként Heath és Pompidou nyilatkozatai eltérő álláspontra vallanak.

Franciaországban a Pompidou-Heath megbeszélések eredményei nem keltettek különösebb visszhangot. Nagy-Britanniában viszont, tekintettel a csatlakozás perspektivájára, általános vita tárgyát képezik. Még Heath párizsi tartózkodása idején hevesen megütköztek a közös piaci tagság hivei és ellenfelei. A brit sajtó nem nagyon hajlamos a megbeszélések elméleti vonatkozásainak boncolgatására. Inkább a gyakorlati kérdéseket taglalja. Természetesen, egyik napról a másikra nem oszlott el az aggodalom, hogy a közös piaci csatlakozás következtében tovább drágul az élet, növekszik a munkanélküliség. A párizsi megbeszélések idején, illetve utána végrehajtott közvéleménykutatások szerint az angolok többsége továbbra sem bizik a közös piaci tagság gondolatában. Ezek szerint tehát a párizsi megbeszélések eredményeivel kapcsolatos vita a brit parlamentben és a fontosabb politikai pártokban egyaránt viharosnak igérkezik.

C. VARVARA

Napi kommentár

Véget ért az EVSZ 24. ülésszaka

Befejeződött az Egészségügyi Világszervezet 24. ülésszaka. A munkálatok részvevői elfogadtak egész sor határozati javaslatot a nemzetközi együttmüködésről és a szervezet tevékenységéről az egészségvédelem főbb területein.

Románia aktivan hozzájárult több dokumentum kidolgozásához és társszerzője lett az egészségügyi nemzeti káderek felkészitésére, a környezetszennyeződés megelőzésére, a kolera megelőzésére és leküzdésére vonatkozó határozati javaslatoknak.

Az egészségügyi nemzeti káderek nevelésével kapcsolatos határozat, több küldött véleménye szerint, része az EVSZ-ben és más nemzetközi szervezetekben tett román kezdeményezéseknek.

Dr. Mihai Aldea helyettes egészségügyi miniszter, a román delegáció vezetője felszólalásában hangsulyozta hazánknak az egészségügyi káderek felkészitésére tett erőfeszitéseit, valamint azt, hogy fokozni kell a nemzetközi együttmüködést az egészségügyi káderek felkészitésének támogatásáért különösen a fejlődő országokban.

Befejeződött az Intelsat konferencia

Nixon elnök beszéde

Az Intelsat konferencia befejezése alkalmával mondott beszédében Richard Nixon amerikai elnök kifejezte reményét, hogy az idén egyezmény jön létre a stratégiai fegyverek korlátozásáról folyó szovjet—amerikai tárgyalásokon a két kormány között létrejött megállapodás nyomán. Ennek érdekében beható tárgyalásokat kell folytatni — mondotta az elnök.

Nixon elnök nyilatkozatára azután került sor, miután megbeszélést folytatott Gerhard Smith-szel, a stratégiai fegyverkezés korlátozásáról folyó szovjet—amerikai tárgyalásokon részt vevő amerikai küldöttség vezetőjével és megvitatta vele a Salt-tárgyalások folytatását a szovjet és az amerikai kormány közötti megállapodás szellemében.

A megállapodást kedvezően fogadta számos amerikai szenátor. Fulbright szenátor külön nyilatkozatot tett közzé, s ebben hangsulyozza, hogy az esemény reménykeltő. Humphrey szenátor kifejezte reményét, hogy a jövő évben megkötik az antiballisztikus rakétarendszer korlátozásáról szóló egyezményt, s ezt egy második egyezmény követi a támadó stratégiai fegyverek korlátozásáról. Edmund Muskie, Walter Mondale, Adlai Stevenson és Edward Brooke szenátorok is köszöntötték a szovjet—amerikai megállapodást.

Fehér Könyv a környezetszennyeződésről Japánban

A japán kormány Fehér Könyvet adott ki, amelyben taglalja a környezet-szennyeződés helyzetét 1970-ben, valamint azokat az intézkedéseket, amelyeket ez évben hoznak a szennyeződés leküzdésére. A kormány már a harmadik ilyen Fehér Könyvet adja ki — az erre vonatkozó törvény előirásainak megfelelően.

A dokumentum szerint a környezet-szennyeződés olyan méreteket öltött, hogy helyi és nemzetközi összefogásra van szükség. Japán legveszélyeztetettebb övezeteiben — Kawasaki és Yokkaichi — a mult évhez viszonyitva valamelyest csökkent a veszély, de megfigyelték, hogy ezzel egyidejüleg más övezetekben növekedett a szennyeződés aránya.

A Fehér Könyv azzal a felhivással fordul Tokió, Kanagawa és Oszaka kormányzóihoz, jelöljék meg azokat az intézkedéseket, amelyeket ez évben szándékoznak elrendelni a környezet tisztán tartására.

INNEN-ONNAN

Kirali Miszlimov, a Szovjetunió legidősebb lakosa nemrég ünnepelte 166. születésnapját. Miszlimov Azerbajdzsán SZSZK-ban, Barzavu faluban lakik.

Magas életkora nem szokatlan a családjában. Apja 120 évet élt, anyja pedig 110-et. Összesen 50 unokája van, akik közül a legidősebb 80 éves.

Mexikóban egy tehervonat kisiklása következtében 40 személy halt meg a szerelvényen utazó potyautasok közül.

Bomba robbant Jorge Peirano Facio volt uruguayi külügyminiszter lakásán. A robbanás romba döntötte a házat. Rendőrségi hirforrások szerint a merénylet elkövetői valószinüleg a Tupamaro gerilla-szervezet tagjai.

Minoru Oda, a Tokiói Egyetem asztronómiai intézetének professzora bejelentette, hogy a japán és az amerikai csillagászok a Hattyu csillagképben titokzatos égitestet fedeztek fel, amely nem sorolható semmilyen eddig ismert kategóriába.

A Hattyu—XI. elnevezésü égitestet a SAS—A amerikai csillagászati mühold adatai alapján fedezték fel. A mult év decemberében megkezdett adatfeldolgozás nyomán olyan X-sugárforrást fedeztek fel, amely teljesen különbözik a csillagokból eredő X-sugaraktól.

A Londonban csütörtökön közzétett népesedési évkönyv rámutat, hogy az angliai és wales-i elhalálozások fő oka a szivbetegség. Mintegy 580 000 haláleset közül körülbelül 215 000-et vérkeringési és szivbántalmak idéztek elő. A statisztikai adatok szerint 1968-hoz viszonyitva a halálozási arányszám a férfiaknál enyhén emelkedett, a nőknél pedig csökkent.

A perui hatóságok szárazföldi és légi alakulatokat küldtek ki a Limától keletre elterülő dzsungel átkutatására, ahol nyolc hónappal ezelőtt két francia és egy amerikai kutató eltünt. A három tagu expedició két hónapig akart az övezetben maradni, hogy tanulmányozza az ottani indián törzs életét. Az expedició bennszülött vezetői már szeptemberben visszatértek, s közölték: a kutatók ugy határoztak, hogy egyedül folytatják utjukat.

Az Országos Urhajózási és Urkutatási Hivatal (NASA) csütörtökön közölte, reméli, hogy még junius 6 előtt sikerül a Mars irányába elinditani a Mariner—9 ürlaboratóriumot. A pontos dátumot a Mariner—8 hordozórakétájában észlelt hibák felülvizsgálása, illetve kijavitása után jelölik ki.

Londonban közölték, hogy az angol partok közelében a tengerbe zuhant a Royal Navy egyik helikoptere, amely részt vett a közeli tengeri hadgyakorlaton. A helikopter hét utasa közül három fotoriporter életét vesztette. Az áldozatok között van a második világháboruban nagy hirnevet szerzett Dennis Lee Royle fotoriporter.

A hegy és az ember közötti párharcban, több hetes kemény küzdelem után a hegy diadalmaskodott: a Himalája legmagasabb csucsának meghóditására indult nemzetközi expedició tagjai mindössze 600 méterre a csucstól legyőzhetetlen akadályba ütköztek. Az angol Whillans és Haston visszafordult, s jelenleg a 8200 méter magasban felállitott táborban pihen.

LEGFRISSEBB HÍREINK

AZ USA MUNKAÜGYI MINISZTÉRIUMA KÖZÖLTE, hogy az élet drágulása az USA-ban az év kezdetétől áprilisban érte el a legmagasabb szintet. Átlagban 0,3 százalékkal emelkedtek az árak, de az élelmiszer és ruházati cikkek árának növekedése 0,9 százalék volt. Ha ezeknél a cikkeknél az áremelkedés igy folytatódik, az év végére eléri a 12 százalékot.

SZOMBATRA VIRRADÓ ÉJJEL ÉSZAK-IRORSZÁG FŐVÁROSÁBAN folytatódtak az incidensek. Az egyik lakónegyedben, ahol katolikusok vannak többségben, fegyveres támadást követtek el egy brit katonai járőr ellen. Egy katona életét vesztette.

YAHIA KHAN PAKISZTÁNI ELNÖK FELHIVTA AZ ÖSSZES KELET-PAKISZTÁNI MENEKÜLTEKET, térjenek vissza otthonukba és folytassák munkájukat. Kelet-Pakisztánban helyreállt a törvényesség és a rend, az élet visszazökkent a normális kerékvágásba — hangoztatta az elnök.

Bukarest — Románia fővárosa cimmel fényképkiállitás nyilt meg a limai Nemzeti Könyvtár előcsarnokában. A megnyitó ünnepségen román dokumentumfilmeket mutattak be. A Romániának szentelt rendezvények nagy sikert arattak.

WILLIAM ROGERS KÜLÜGYMINISZTER AZ AMERIKAI TUDÓSOK TISZTELETÉRE ADOTT EBÉDEN kijelentette, hogy az Egyesült Államok kész megfelelő megállapodásokat kötni a tudományos és müszaki információcsere terén a Kinai NK-val és bármely más olyan országgal, amellyel nem tart fenn diplomáciai kapcsolatokat.

A RENDŐRSÉG PÉNTEKEN SZÉTOSZLATOTT EGY MENETELÉST, amelynek részvevői előzőleg Montreál központjában nagygyülésen tiltakoztak a vietnami háboru ellen. Az összecsapásban 14 rendőr és 30 tüntető olyan sulyosan megsérült, hogy kórházba kellett őket szállitani. Hetven személyt letartóztattak.

A CEYLONI KORMÁNY RENDELKEZÉSE ÉRTELMÉBEN junius 2-án ismét megnyitják a főiskolákat. Mint ismeretes, az egyetemeket áprilisban zárták be a kormányellenes akciók következtében kialakult zavaros politikai helyzet miatt.

A KENT EGYETEMEN (OHIO) PÉNTEKEN MÁR HARMADIK NAPJA TARTOTTAK A ZAVARGÁSOK, amelyeket az váltott ki, hogy a rendőrség közbelépett a háboruellenes tüntetések megakadályozására. Több diákot őrizetbe vettek.

WILLY BRANDT NYUGATNÉMET KANCELLÁR ÉS GEORGES POMPIDOU francia köztársasági elnök junius 5-én és 6-án találkozik Bonnban. Az összejövetelre, amelyen a két ország külügyminisztere is részt vesz, a francia—nyugatnémet együttmüködési egyezmény szerinti periodikus tanácskozások keretében kerül sor.

Ujból csökkent a dollár árfolyama. Amint a UPI hirügynökség közli, pénteken a majna-frankfurti pénzpiacon a dollár 3,5030 nyugatnémet márka volt; 1949 óta ez a legalacsonyabb árfolyama a nyugatnémet márkához viszonyitva.

A jelenlegi nyugati valutaválság előtt a dollár árfolyama 3,66 márka volt.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 124-14, 116-92, 130-87, 135-69, 146-74 Kiadóhivatal: 128-34. Nyomdai 130-93, 120-77 Tip. I.P.B.A. 40 168